

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: KE-4Sa/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7023200100
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Vysaníková
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2024:7023200100.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudkyňou JUDr. Petrou Vysaníkovou v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C., D. E. F. XX, právne zastúpenej: JUDr. Slavomíra Huszthyová, advokátka, so sídlom v Košiciach, Za amfiteátrom 10, proti žalovanému: Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, tá so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. XXX XXXX X zo dňa 28.11.2022 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2022 a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Správnu žalobou zo dňa 06.02.2023 doručenu Krajskému súdu v Košiciach ako správneho súdu (ďalej aj pôvodný správny súd) v ten istý deň sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2022 a vrátenia mu veci na ďalšie konanie. Žiadala tiež priznať náhradu trov konania.

administratívne konanie

2. Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej správny orgán prvého stupňa) rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27.05.2022 (ďalej aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa) podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon o sociálnom poistení alebo zákon o SP alebo zákon č. 461/2003 Z.z.) zamietla žiadosť žalobkyne o invalidný dôchodok zo dňa 21.04.2022, pretože podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 21.04.2022 nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o SP, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia určená na 20 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ako vyplýva z odborného posudku o invalidite zo dňa 21.04.2022. Proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom konštatovala svoj nesúhlas s týmto rozhodnutím, ako aj s posúdením jej zdravotného stavu. K odvolaniu pripojila fotokópiu znaleckého posudku č. 04/2022 vyhotoveného MUDr. Borisom Lisánskym, znalcom v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Ortopédia zo dňa 29.06.2022 (ďalej aj znalecký posudok zo dňa 29.06.2022). O odvolaní žalobkyne rozhodol žalovaný dňa 28.11.2022.

3. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2022 (ďalej aj napadnuté rozhodnutie alebo preskúmané rozhodnutie) žalovaný rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zmenil tak, že podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona o SP žalobkyňa od 29.06.2022 priznal invalidný dôchodok v sume 247,70 eur mesačne a podľa § 82 zákona o SP jej od 01.01.2023 zvýšil invalidný dôchodok na sumu 277 eur mesačne.

4. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že na základe podaného odvolania bol zdravotný stav žalobkyne opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice dňa 11.07.2022, ktorý odvolaniu nevyhovel a predložil posudkový spis posudkovému lekárovi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Košiciach, ktorý v odbornom lekárskom posudku zo dňa 26.09.2022 (ďalej aj odborný lekársky posudok zo dňa 26.09.2022) konštatoval: Žalobkyňa je v dispENZárnej starostlivosti ortopéda pre postdysplastickú koxartrózu. Opakovane absolvovala rehabilitačnú liečbu. Podľa absolvovaných ambulantných ortopedických vyšetrení je flexia v bedrových kĺboch do 80 stupňov, abdukcia 30 stupňov, addukcia 10 stupňov, rotácie sú minimálne, chôdza je krívdavá, bez opory, prítomná je porucha dynamiky chrbtice. RTG vyšetrenie bedrových kĺbov z novembra 2021 dokumentuje obojstrannú dyspláziu bedrových kĺbov s vysokou iliakálnou luxáciou. V rehabilitačnom vyšetrení zo dňa 01.04.2022 sú rotácie v bedrových kĺboch 10 stupňov, popisovaná je redukovaná kinetika driekovo - krížovej oblasti chrbtice. Je liečená aj neurológom pre bolesti v driekovo - krížovej oblasti chrbtice.

Ďalej žalovaný poukázal na to, že v rámci odvolania bol doložený znalecký posudok vypracovaný znalcom v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie ortopédia zo dňa 29.06.2022, kde v objektívnom klinickom náleze znalec pri vlastnom vyšetrení žalobkyne dokumentuje flexiu v bedrových kĺboch do 80 stupňov, rotácie sú už nulové, dukčné pohyby: 25 - 0 - 10 stupňov, prítomná je hypotrofia stehenného a gluteálneho svalstva obojstranne, porucha dynamiky driekovo - krížového segmentu ťažkého stupňa, postoj je na širokej báze, chôdza je kývdavá, kačacia s abnormálnym stereotypom, bez opory. Na RTG vyšetrení bedrových kĺbov zo dňa 27.05.2022 je dysplázia oboch bedrových kĺbov so symetrickou vysokou iliakálnou luxáciou hlavice obojstranne, zánikom krčka stehennej kosti, obojstrannou defiguráciou hlavice s oploštením, proximálna časť stehennej kosti je rotovaná do retroverzie a varozity, pôvodné acetabulum je plytké, pseudoneoacetabulum je posunuté vysoko iliakálne, postavenie hlavice je obojstranne nestabilné.

5. Žalovaný konštatoval, že po celkovom posúdení zdravotného stavu, vzhľadom na doložený znalecký posudok v rámci odvolania, vrátane popisu objektívneho klinického nálezu pri vyšetrení znalcom, kde je zdokumentovaná progresia stavu, rozhodujúcim zdravotným postihnutím žalobkyne je postdysplastická obojstranná koxartróza zaradená podľa prílohy č. 4 k zákonu o SP do kapitoly G. - H. I. J. I. J., oddielu G - postihnutie končatín, položky 41. - obmedzenie pohybu bedrových kĺbov, položky 41.2. - stredného stupňa, písmena b/ - obojstranné, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40 % (z percentuálneho rozpätia od 40 % do 45 %). Za iné zdravotné postihnutia, uvedené v diagnostických záveroch, posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Košiciach zvýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 ods. 8 zákona o SP o 10 %. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť po posúdení zdravotného stavu v rámci odvolacieho konania je 50 % od 29.06.2022 (deň vyhotovenia Znaleckého posudku č. 04/2022 znalcom MUDr. Borisom Lisánskym).

V napadnutom rozhodnutí ďalej žalovaný odôvodnil výšku sumy priznaného invalidného dôchodku žalobkyňi.

súdne konanie

6. V správnej žalobe zo dňa 06.02.2023 žalobkyňa najmä namietala, že na základe vykonaných dôkazov dospel žalovaný k nesprávnym skutkovým zisteniam v otázke týkajúcej sa dátumu vzniku invalidity. Rozhodnutie žalovaného vychádza z odborného lekárskeho posudku, ktorý je čo do dátumu uznania žalobkyne za invalidnú nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a v rozpore s vykonanými dôkazmi. Žalobkyňa mala za to, že nie je možné akceptovať nedostatočný názor posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, ktorý prevzal aj žalovaný, že klinický nález dokumentuje až doložený ortopedický znalecký posudok. S poukazom na svoje zdravotné problémy od detstva a obsah znaleckého posudku namietala, že v odbornom lekárskom posudku posudkového

lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 26.09.2022 boli popri záveroch znalca citované výsledky neurologického vyšetrenia zo dňa 02.12.2021, ortopedického vyšetrenia zo dňa 23.11.2021 a rehabilitačných vyšetrení zo dňa 21.12.2021, 17.03.2022 a 01.04.2022, na podklade ktorých dospel posudkový lekár k záveru o invalidite žalobkyne. Posudkový lekár tým potvrdil zdokumentovanie zdravotného stavu žalobkyne minimálne od decembra 2021. Žiadosťou zo dňa 21.04.2022 žalobkyňa žiadala posúdiť invaliditu tri roky spätne odo dňa podania žiadosti, pričom o tejto časti žiadosti nebolo rozhodnuté. Podľa názoru žalobkyne predložené lekárske správy dostatočne preukazujú jej dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, ktorý predstavuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou už od konca roku 2016.

7. Ďalej žalobkyňa uviedla, že odborní lekári dospeli k rovnakým diagnostickým záverom jej pohybového aparátu ako následne znalec D. B. K., a teda závery znalca nie sú dokumentovaním výrazného zhoršenia zdravotného stavu oproti predchádzajúcim lekárskeým vyšetreniam. Poukázala na to, že už rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 15.01.2002 bola uznaná za mladistvého občana so zníženou pracovnou schopnosťou pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KEO/RPČ/SOC/2018/123157-2 zo dňa 12.03.2018 bola posúdená ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na sprievodcu, pričom pre účely uvedeného konania bola žalobkyňi lekárskeým posudkom č. KEO/RPČ/SOC/2018/123157 zo dňa 02.03.2018 určená miera funkčnej poruchy v rozsahu 50% podľa prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj zákon č. 447/2008 Z.z.).

8. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 23.03.2023, po rekapitulácii priebehu administratívneho konania k námietkam žalobkyne najmä uviedol, že záver o poklese pracovnej schopnosti žalobkyne prijali posudkoví lekári na poklade doložených odborných lekárskeých nálezov, ktoré vzali do úvahy komplexne a bez rozporov. Ich posudkové stanoviská boli zdôvodnené v súlade s aktuálne zistenými a objektivizovanými zdravotnými ťažkosťami žalobkyne, posudkovými a zákonnými kritériami a na základe platnej právnej úpravy. Z napadnutého rozhodnutia jasne a zreteľne vyplýva, aké dôkazné prostriedky boli podkladom pre napadnuté rozhodnutie žalovaného, i dokazovanie bolo riadne vyhodnotené, pričom vyústilo v riadne zistený skutkový stav veci. Posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny je vypracovávaný podľa iného právneho predpisu (zákon č. 447/2008 Z. z. a prílohy tohto zákona), iným postupom, a za úplne odlišným účelom ako posudky posudkových lekárov sociálneho poistenia podľa zákona o SP. Z posudku posudkovej komisie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nevyplývajú žiadne také zistenia, z ktorých by posudkoví lekári sociálneho poistenia mali pri posudzovaní invalidity, resp. určení jej percentuálnej miery, vychádzať, pretože takýto posudok je vypracovaný za iným účelom (sociálne dôsledky zdravotného stavu v rôznych oblastiach bežného života) a upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnej pomoci, ktorej cieľom je zmierniť, alebo prekonať aktívnu účasťou občana sociálnu núdzu a zabezpečiť integráciu občana do spoločnosti.

9. Žalobkyňa v replike zo dňa 11.04.2023 najmä uviedla, že žalovaný k jej argumentácii týkajúcej sa počiatku vzniku invalidity nezaujal vo svojom vyjadrení k žalobe žiadne stanovisko.

10. Replika žalobkyne bola žalovanému doručená dňa 25.04.2023, no žalovaný nevyužil právo na podanie dupliky.

11. S účinnosťou od 01.06.2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach (ďalej aj správny súd alebo súd). V súlade s § 3 ods. 3 písm. c/ zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. Od 01.06.2023 je teda na konanie v predmetnej veci príslušný Správny súd v Košiciach, kde je vec vedená pod sp. zn. KE-4Sa/5/2023.

právny názor správneho súdu

12. Správny súd konajúc v súlade s ustanoveniami zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj SSP) v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach podľa §

199 a nasl. SSP preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie, ako aj priebeh administratívneho konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a bez nariadenia pojednávania (v súlade s § 107 ods. 2 SSP), vyhlásil dňa 30.09.2024 rozsudok (oznámenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené dňa 20.09.2024), ktorým napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žalobkyni priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

13. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorý rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o zamietnutí žiadosti žalobkyne o invalidný dôchodok zo dňa 21.04.2022 zmenil tak, že žalobkyni od 29.06.2022 priznal invalidný dôchodok v sume 247,70 eur mesačne a podľa § 82 zákona o SP od 01.01.2023 jej zvýšil invalidný dôchodok na sumu 277 eur mesačne nakoľko dospel k záveru, že žalobkyňa je od 29.06.2022 invalidná s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %, pričom rozhodujúcim zdravotným postihnutím žalobkyne je postdysplastická obojstranná koxartróza.

14. Podľa § 70 ods. 1 zákona o SP, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

15. Podľa § 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

16. Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe
a/ lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
b/ komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

17. Podľa § 71 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 zákona o sociálnom poistení.

18. Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

19. Podľa § 71 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

20. Podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení, mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

21. Podľa § 153 ods. 3 písm. a/ zákona o sociálnom poistení, lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

22. Podľa § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, ak § 155 ods. 1 neustanovuje inak, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného, ak posudkový lekár neurčí inak; podmienka osobnej účasti musí byť splnená vždy, ak o to poistenec alebo poškodený požiada.

23. Podľa § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

24. Podľa § 196 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

25. Podľa § 209 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

26. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

27. Podľa § 191 ods. 6 vety prvej SSP, právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný.

28. V predmetnej veci nebola spornou otázka vzniku invalidity, ani percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ako ani výška sumy priznaného invalidného dôchodku. Rovnako nebola spornou ani klasifikácia rozhodujúceho zdravotného postihnutia žalobkyne. Žalobkyňa však nesúhlasila so stanovením dátumu vzniku invalidity ku dňu 29.06.2022 majúca za to, že vznik invalidity u nej možno badať skôr a mala za to, že jej mal byť priznaný invalidný dôchodok tri roky spätne odo dňa podania žiadosti Sociálnej poisťovni, ústredie.

29. Správny súd primárne považuje za nevyhnutné poukázať na to, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho zostatkového pracovného potenciálu je vecou výlučne odbornou – medicínskou. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť občanov posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z.). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekársky posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej – medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihliadne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní (obdobne rozsudky Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/73/2021 zo dňa 21.09.2022, sp. zn. 6Ssk/83/2022 zo dňa 20.12.2023).

30. Optikou záverov vyjadrených v predchádzajúcom bode správny súd posudzoval aj znalecký posudok zo dňa 29.06.2022 a odborný lekársky posudok zo dňa 26.09.2022, ktoré predstavovali odborné východisko pre formulovanie záverov vyjadrených v napadnutom rozhodnutí žalovaného. Za zmienku taktiež stojí skutočnosť, že žalovaný do odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia premietol relevantnú časť posudku zo dňa 26.09.2022.

31. Posudkový lekár určil v posudku zo dňa 26.09.2022 ako rozhodujúce zdravotné postihnutie postdysplastickú obojstrannú koxartrózu s vysokou nereponovateľnou nestabilnou iliakálnou luxáciou bedrových kĺbov, ktorú zaradil podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení do kapitoly XV - Choroby podporného a pohybového aparátu, oddiel G - postihnutie končatín, položka 41.2. - obmedzenie

pohybu bedrových kĺbov stredného stupňa, písmeno b/ - obojstranné s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40%. Pre bolesti chrbtice so znalcom popisovanou ťažkou poruchou dynamiky driekovo krížového segmentu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navýšil o 10%, nakoľko ochorenie už ovplyvňuje funkčnú zdatnosť pohybového aparátu, na celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Zároveň konštatoval, že dátum vzniku invalidity je 29.06.2022, doloženým ortopedickým znaleckým posudkom zo dňa 29.06.2022, ktorý dokumentuje klinický nález zodpovedajúci už vyššie uvedenému zaradeniu.

32. Správny súd v tejto súvislosti poznamenáva, že nakoľko posudkoví lekári sociálneho poistenia posudzujú dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, patrí sem aj určenie presného dátumu kedy ku vzniku invalidity došlo. Určenie dátumu vzniku invalidity je rozhodujúcou okolnosťou pre následné posúdenie splnenia podmienky potrebnej doby dôchodkového poistenia pre vznik nároku na invalidný dôchodok. Vznik invalidity je potrebné určiť v súlade s § 71 ods. 3 a 4 zákona o SP, pričom nie je rozhodujúce, kedy poistenec o invalidný dôchodok požiadal. Rozhodujúce je odkedy dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav podmieňuje priznanie invalidity. Na tento účel je potrebné, aby posudkový lekár presvedčivo zdôvodnil určenie dátumu vzniku invalidity na základe potrebných nálezov odborných lekárskejších vyšetrení, pretože od dátumu vzniku invalidity, resp. k dátumu zmeny miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nadväzuje aj výška sumy invalidného dôchodku. Je preto nutné tento dátum zistiť spôsobom nevzbudzujúcim žiadne pochybnosti.

33. Z predloženej posudkovej dokumentácie vyplýva, že posudkový lekár stanovil dátum vzniku invalidity u žalobkyne na deň 29.06.2022, kedy bol vyhotovený znalecký posudok. Zo záverov znaleckého posudku však vyplýva, že v prípade žalobkyne ide o dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav. Žalobkyňa trpí obojstrannou pokročilou dysplastickou artrózou bedrových kĺbov na podklade vrodeného vykĺbenia bedrových kĺbov. V posudzovanom prípade následkom nereponovateľnej nestabilnej iliakálnej luxácie bedrových kĺbov obojstranne s pokročilou dysplastickou obojstrannou koxartózou došlo postupne k obmedzeniu rozsahu pohyblivosti bedrových kĺbov stredne ťažkého stupňa, ktoré majú na funkciu končatín a tým mobilitu ako takú zásadný vplyv. Sám znalec v posudku konštatuje, že vychádzal z analýzy dostupnej zdravotnej dokumentácie ako aj z vyšetrenia žalobkyne osobne na ortopedickej ambulancii dňa 27.05.2022. Obsahom znaleckého posudku sú viaceré odborné lekárske nálezy, z ktorých je zrejmy dlhodobý nepriaznivý stav žalobkyne, pričom záver postdysplastická koxartroza, vysoká iliacká luxácia bedra bilat., vyplýva už z lekárskejších nálezov z ortopedických vyšetrení z roku 2016 ako aj následne z lekárskejších nálezov z roku 2019 a 2021, v ktorých je zároveň konštatovaná aj progresia ťažkostí žalobkyne.

34. Podľa názoru súdu lekárskejší posudok, a teda i napadnuté rozhodnutie nespĺňajú v časti týkajúcej sa určenia dátumu vzniku invalidity požiadavku objektívneho a presvedčivého odôvodnenia. Dátum vzniku invalidity je určený bez toho aby bol bližšie objektívne skúmaný priebeh choroby žalobkyne a posudzovaný jej zdravotný stav v priebehu rokov v súlade s lekárskejšími nálezmi ako aj znaleckým posudkom zo dňa 29.06.2022. Posudkový lekár ako aj žalovaný je povinný v súlade s § 196 ods. 7 zákona o SP posudzovať každý dôkaz jednotlivo ako aj vo vzájomnej súvislosti so všetkými ostatnými dôkazmi vrátane lekárskejších nálezov tvoriacich súčasť znaleckého posudku zo dňa 29.06.2022.

35. Na základe uvedeného dospel správny súd k záveru, že z preskúmaného rozhodnutia nevyplýva dostatočne odôvodnený záver o tom, prečo posudkový lekár určil dátum vzniku invalidity práve dňom 29.06.2024, nakoľko nemožno automaticky stotožňovať dátum vydania znaleckého posudku, vzhľadom na jeho obsah, s dátumom vzniku invalidity žalobkyne. S poukazom na to, že rozhodujúcou skutočnosťou na určenie dátumu vzniku invalidity je to, odkedy dlhodobý zdravotný stav podmieňuje vznik invalidity, za daného stavu je potrebné prisvedčiť žalobkyne, že lekárskejší posudok zo dňa 26.09.2022 nie je náležite odôvodnený. Následne, ak na podklade takéhoto posudku bolo vydané preskúmané rozhodnutie, správny súd konštatuje, že žalovaný si pre rozhodnutie o žiadosti žalobkyne o poskytnutie invalidného dôchodku nežadovávajú dostatočné podklady, preto nemožno konštatovať záver o zákonnosti preskúmaného rozhodnutia a správny súd pristúpil k zrušeniu preskúmaného rozhodnutia a vráteniu veci žalovanému na ďalšie konanie.

36. V ďalšom konaní bude úlohou žalovaného riadiť sa právnym názorom vysloveným správnym súdom (§ 191 ods. 6 SSP), opätovne posúdiť zdravotný stav žalobkyne a zohľadniť pritom všetky lekárskejší správy vrátane správ tvoriacich súčasť predloženého znaleckého posudku, z ktorých vychádzal aj

znalec. Následne bude nevyhnutné dbať na to, aby posudok posudkového lekára spĺňal všetky kritériá, ktoré od neho zákon ale aj judikatúra súdov požaduje. Najmä bude potrebné, aby obsahoval riadne odôvodnenie záveru o konkrétne vyjadrenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť spolu s určením konkrétneho dátumu vzniku invalidity žalobkyne a jeho dostatočným odôvodnením tak, aby bolo zrejmé, na základe čoho k tomu-ktorému záveru dospel. Posudok musí byť ako celok logický, úplný, určitý a presvedčivý.

37. Záverom správny súd, k lekárskeho posudku č. KEO/RPČ/SOC/2018/123157 zo dňa 02.03.2018 v spojení s rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KEO/RPČ/SOC/2018/123157-2 zo dňa 12.03.2018 na ktorý poukazovala žalobkyňa, považuje za nevyhnutné poznamenať, že účelom lekárskej posudkovej činnosti podľa § 11 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 447/2008 Z.z. je predovšetkým posudzovanie zdravotného stavu na účely ustálenia miery funkčnej poruchy. Pojem funkčná porucha obsahovo nezodpovedá pojmu miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z definície funkčnej poruchy podľa § 2 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. totiž vyplýva, že je ňou každý nedostatok telesných, zmyslových alebo duševných schopností bez ohľadu na to, či ovplyvňuje schopnosť vykonávať zárobkovú schopnosť alebo nie. Posudok o ťažkom zdravotnom postihnutí tak môže svedčiť o funkčnej poruche, ktorá však nie je identická s neschopnosťou vykonávať zárobkovú činnosť.

38. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že v konaní plne úspešnej žalobkyne priznal voči neúspešnému žalovanému plnú náhradu trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá musí byť podaná na Správny súd v Košiciach v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia rozsudku. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ alebo ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania a osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2 SSP, ak bolo rozhodnuté v ich neprospech.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté bolo napadnuté rozhodnutie sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g/ až i/ SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.